

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:

Egész évre	-----	130 L.
Fél évre	-----	70 L.
Negyed évre	-----	40 L.
Egyes szám ára	-----	3 L.

Főszerkesztő:

GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztő:

PETRES KÁLMÁN

Egész éves előfizető, naptárunkat ingyen megkapja.

Megjelenik minden szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Strada Baron L. Pop (volt Brassai-utca)
5. szám

Szopos Sándor.

E névnek viselője csendes magabaszálló, egyszerű, szerény férfiú. Távol áll a nagyvilág zajától, a nyilvánosságot nem keresi, az emberi lelkek és akaratok meghódítására nem törekszik, a népeket és országokat kormányzóknak tülekedésében nem vesz részt, közéjük nem tartozik.

Vidéken él, egy kis városkában. Az árnyas erdők, a ligetek és bennük a rozzant pásztorkunyhók, a csobogó csermely, a mezők lilioma, a gémes kút s a muskátllis apró házak: ezek képezik környezetét. És ezeket szereti, ezeké a lelke. Amikor felkorbácsolja szívét a vágy és hívja, csalogatja, parancsolja magához a kényelem, az urhatnámság s a nagy világvárosok mindent és mindenkit polip-karjaiba ölelő hatalma. Szopos Sándor elindul az úton, de ez az út háborította rengetegeken, sarjadó zöld mezőkön, pipacsos, kalásztrengető táblákon vezet át és egyszeribe elmosódik lelkében a nagy metropolisok kényeszerítő hatalma, a nyugat hívó varázsa és megy vissza, hol életét éli, hová szive vonza, hol ember lett és megemberesedett: a természet hamisíthatlan ölére.

Mert művész. És igazi művész, akiben a művészet önmagáért él, nem a sallangokért, nem a velejáró cicomákért és jólétért.

A művészt különleges ember-

az, ki gondolatainak gazdag tárházát és bő adományát és ennek hőmpölygését az emberiség javára szolgáltatja, művész a szépnak minden hirdetője és teremtője és

művész az ember a primitív kortól — napjainkig, ha az eszményiség szolgálatában az általános haladás és jólét, a művelődés és a szép érdekében tudását, tehetségét és munkáját adja.

Az őskori ember, hogy kőbaltájának, dárdájának csinyt és tetszetőséget kölcsönözzön, a gyökér hánctól, amellyel a hegyes követ a nyélhez erősítette, primitív elképzelő tehetségéhez mérten keresztfontásból és a sirités mintájából már valami szépet, szebbet akart alkotni és megteremtette az ősrégi művészet alapelemeit, a vonalak tetszetős formáit.

Ebből fejlődik ki a képírás, mely aztán különféle egyszerű és beszédes jelekből és ábrákból, majd az emberi érzék fejlődésével mind inkább finomult, szélesebb kereteket öltött

Szopos Sándor:

Önarckép.

nek szokták mondani. Az Isteni szikrából, amelyet Prometeusz kínjai váltottak meg, neki többet tulajdonítanak, mint az átlag és közönséges halandónak. Művész

s kialakult és a népművészet sajátos elemein keresztül elvezetett az új korszak ördögiesen, fenségesen nagyszerű művészi állapotához. A kapufélék mintái, a kalotaszegi

Gondolatok a napi politika csöndjében.

varoltas figurái mindmegannyi fázisai a képirás nagyszerű művészetének, annak a művészeti változásnak, mely a gondolatokat ábrák, szinezés, mintázás és festés útján közli a szemlélővel.

Szopos Sándor a képirásnak nagy mestere, igazi művésze. Festményei, amelyeket most kiállításra hozott Kolozsvárra, olyan káprázatos pompában mutatják meg tehetségét, amilyenre kevés példa van a mi szép Erdélyországunkban. (Szopos Sándor rajzaiban gyakran volt alkalma a Magyar Nép olvasóinak is gyönyörködni.) A kiállításra hozott képek nagy részben olajfestmények. Az erdélyi ritka szépségű vidékek elevenednek meg rajtok, a hús patakok pompás környékei, a bástyás templomok öntudatot kölcsönző, büszkeségre és reménységre serkentő képei s az erdélyi magyar élet jellegzetes megnyilvánulásai: a tollfosztó asszonyok, a csendes esték a guzsaj mellett, a fonóban, a minisztráns gyermekek áhitata és sok falusi magyar típus, magyar arc, magyar jellem. Ez utóbbi különleges erőssége a művésznek: nem figurát rajzol, hanem életet önt a figurába. Arcképei közül kiemelkedik gróf Majláth Gusztáv Károly római katolikus püspök teljes ornátusban elénk táruló képe, amely a vonalak és színek változásával elénk varázsolja az erdélyi katolikusok szeretett főpapjának a lelki világát is annyira, hogy aki a képet látja, lesugározni érzi a hideg vásznonról és az élettelen színekről azt a szeretetet, amely Majláth püspököt annyira jellemzi.

Szopos Sándor közöttünk maradt a nehéz végzetes időkben viszontagságok és nélkülözések közepette. Tanár volt és az imperiumváltozás megfosztotta kenyerétől. Igaz, bátor szívvvel vágott neki a balsorsnak. Még csak az erkölcsi diadalhoz ért el. De Erdélyt imádó magyar szíve remények beteljesedésére jogosít. A sikerek útján kipróbált idegzettel halad s ez meg fogja hozni részére a megérdemelt, teljes művészi diadalt.

Botos János.

Joggal kívánhatják meg a hatalmasok azt, hogy jelenlegi hazánknak békés és hasznos polgárai legyünk, de azt nem kívánhatják, hogy kiöljük magunkból a magyar nemzeti öntudat csíráját... Talán hiába is kívánnák.

Látom, tudom és érzem, hogy népünk nagy tömege maradi és könnyen befolyásolható, ezt megmutatta akárhányszor, amikor a törvénytelen intézkedések nehéz terhét is vállára vette, amikor alantós közegek fenyegetéseinek is engedelmeskedett, — amikor jól tudta, hogy fülébe sugott hízeglő szó és ígéretés, úgy sem megy soha teljesebbébe, de ennek csak a kellően ki nem fejlődött magyar öntudat az oka.

A múlt év nyarán tartott mezőgazdasági kamarai választások igen sok érdekes esetet dobtak felszínre.

Egyik elfogadta a kormány jelölését, mert magán érdekei parancsolják, hogy el kell fogadnia azt, — itt azt a bizonyos magyar öntudatot legyőzte az önhaszonlesés, — a másik elfogadta, mert megfélemlítették, — itt a gyávaság győzött az öntudaton.

A községi előjárók nagy része tüzzel-vassal dolgozott a hatalom jelöltjei mellett, itt a hatalom tüze mellett való sütkérezés vágya ült diadalt. Amott a hitvány meghunyászkodás annyira ment, hogy bár senki sem kívánta kifordított szavazó lapjával igazolta az urnánál, hogy ő dehogy is akar a hatalommal szembeszállani.

Nos, addig nincs egy egységes nemzeti öntudat, amíg ezek megtörténhetnek.

A nemzeti öntudat kifejlésére megvan adva a mód és alkalom. Ez pedig kétféle: társadalmi és közgazdasági.

Amíg népünk a korcsában talál csak szórakozást, amíg nézeteit csak az alkohol gőzében közli társaival, s amíg az ital hevétől felizgatott lelkülete csak rémképeket vagy csalóka szírványos eget lát, addig, dehogy ébred az a nemzeti öntudat, — a mámor elszál, a lélek jobban elbutul a test elernyed.

Céltudatos rengeteg vesződséggel járó szinte lehetetlennek látszó feladatok megoldását kell magunk elé tüzelnünk s azt lassan és fokozatosan keresztül vinnünk, hogy népünket a való társadalom tagjává tegyük.

A falvakban békét és egyetértést kell elsősorban megteremtünk, — ma ez nincs meg, ma mindenütt csak az egyetlenkedés. Olvasó köröket, dal-köröket, temetkezési egyleteket a szoknál divó „szomszédságok” meg alakítását kell keresztül vinnünk.

Bele kell lopnunk a néplelkébe egyháza, iskolája iránti szeretet melegét. Fel kell világosítani elméjét arra, hogy papja, tanítója képzetesebb magyar testvére neki, dehogyis ellensége.

Az érdeklődést kell nemesebbé tenni, hogy erős legyen s könnyebben fejlődhessék ki abban a nemzeti öntudat.

Gazdaságilag is erőssé kell tennünk népünket.

A szegénységgel, a meghunyászkodással, a gyáva meghátrálásal együtt jár. Aki érzi gazdasági erejét, ha van lelkeiben becsület, a kisértésnek könnyebben ellent áll. Csak az alattomos önhaszonlesők szoktak a hatalom szekere után futni még akkor is, amikor lelküket kell érette cserébe adni.

Az Országos Magyar Párt egyik főfeladata tehát a magyarság gazdasági életének kiépítése. Sajnos, ez irányban még alig történt valami lépés. A program talán kész, de gyakorlatilag alig látunk belőle valamit. Nem kell félni a következményektől. Mi, akik a végén a nép között élünk, azzal naponként érintkezünk, csak mi látjuk igazán azt, hogy a legégetőbb feladat a magyarság gazdasági életének céltudatos kiépítése.

Minden megyei tagozat kebelében meg kell alakítani a gazdasági tanácsot, mert pusztán a központból kiadott egységes program az adott körülmények folytán, nem mindenütt keresztülvihető.

Csak ezekkel az eszközökkel tudunk nemzeti öntudatot teremteni.

Varró Elek.

KÜLFÖLD

Zürzavar a Népszövetségben.

A Népszövetség mostani rendkívüli ülésének az volt az egyetlen komoly tárgya, hogy Németországnak a Népszövetségbe való felvételét elhatározza s egyúttal adja meg részére a főtanácsban a rendes tagság jogát. Mindezt már a locarnoi megállapodás alkalmával megállapították, úgy, hogy a felvétel is, a tanácstagság is valójában csak a locarnoi szerződés végrehajtása és betetőzése lett volna. Hogy ez mégis elmaradt, még pedig a Népszövetség szeptemberi ülésére, annak mélyenfekvő okai vannak. A locarnoi megbeszélés alkalmával ugyanis a tárgyalófelek abban állapodtak meg, hogy Németország felvétele alkalmával egyedül fog kapni állandó tagsági helyet a főtanácsban. Tehát ez alkalommal a főtanácsot nem fogják kibővíteni más nem rendes tag felvételével sem. Ugy látszik azonban, hogy francia s talán angol részről már előbb ígéretet tettek Lengyelországnak, hogy nem rendes tagul őt is felveszik a főtanácsba. Lengyelország a mostani rendkívüli közgyűlés alkalmával ennek az ígéretnek beváltását kérte, ami ellen Németország tiltakozott. Teljes joggal, mert ez eltért a vele kötött megállapodás tartalmától s reá nézve egyáltalában nem volt közömbös, hogy a Népszövetség főtanácsának átszervezése mikor és hogyan történik. Akkor-e, mikor a főtanács a locarnoi egyezség szerint csupán vele bővül s így az ismert összealkításban kifejezheti véleményét a szervezés módjára nézve, vagy pedig úgy, hogy egyidejűleg még más állam is tagja lesz a főtanácsnak s már ezzel együtt, tehát új alakulásban kell a szervezésben részt venni? Ezért Németország ragaszkodott a megállapodás változatlan keresztül viteléhez, de Lengyelország is ragaszkodott a neki tett ígéret beváltásához. A kiélesedett helyzetet Svédország akart segíteni, bejelentve lemondási készségét nem állandó tagságról. Németország azonban e nagylelkű ajánlatot sem fogadhatta el, mert ezáltal a főtanács összealkotása egyenesen az ő terhére változott volna meg. Svédország ugyanis a háborúban nem vett részt s Német-

ország iránt barátságos érzelmei vannak, míg Lengyelország nemcsak, hogy mindent Franciaországnak köszönhet, de Németországgal határozottan ellenséges viszonyban van. Mosti már a kisantant próbálta menteni a helyzetet s Benes által bejelentette lemondási készségét nem állandó tagsági helyéről. Az ő helyébe a szintén semleges és Németország iránt barátságosan érző Hollandia került volna s ezzel körülbelül helyreállhatott volna a főtanács ellensúlya. A baj azonban ott volt, hogy Brazília is, Spanyolország is jogot formál a főtanács tagsághoz, ezt be is jelentette s nem akart engedni belőle. Így aztán nem maradt más hátra, mint levenni a napirendről Németország felvételének kérdését, remélve, hogy szeptemberig diplomáciai tárgyalásokkal lehet valamilyen megoldást találni.

Ez a sikertelenség szomorú bizonyítéka annak, hogy milyen messze van még az a nyugodt lelkiállapot, mely a Népszövetség béketeremtésre hivatott munkájának eredményességéhez szükséges. De közvetlen hatása a népszövetségi munkában a leszerelési kérdés tárgyalásának további halasztása. Azonkívül kormányválságra vezethet Angliában és — újra — Franciaországban is, mert mindkét ország kormánya már bejelentette a maga országgyűlésének a locarnoi egyezmény elől említett értelmű teljes végrehajtását, arra meg is kapta a jóváhagyást s most — íme — elhallgatott egyéb ígéret miatt, a végrehajtás elmaradt.

Bizony nehéz, nagyon nehéz a világbéke útja.

A balkáni Locarno. Ugy látszik, a kisantantnak mult számunkban közölt terve, a középeurópai Locarno megteremtéséről, csütörtököt mondott. Valószínűleg olyan éles ellentétet merültek fel a kisantant államai között a végrehajtás módszerére nézve, hogy jobbnak látták egészen lemondani a tervről, azzal az ürüggyel — ezt Nincsic a szerb külügyminiszter mondotta, — hogy a frankügy az át nem hágható akadály. Ezért — mint mondotta — a Balkánon kezdik meg a terv végrehajtását, Görögország, Bulgária, Olaszország, Ausztria és Szerbia bevonásával. Ebben az irányban Nincsic már tárgyalt Ramek osztrák kancellárral, Mussolinival és Briand-al.

A kérdés állása ma körülbelül ez. Vagyis alig valamivel több egy távoli

tervnel. De mindjárt fűzhetünk is hozzá két dolgot. Egyik az, hogy a szerb ellenzék súlyosan elítéli az Olaszországgal való együttműködés gondolatát. A másik pedig, hogy Nincsic Genfben egy óránál hosszabb bizalmas tárgyalást folytatott Bethlen magyar miniszterelnökkel. Tehát — amint látszik — a maga részéről a frank ügyet nem tekintti át nem hágható akadálnak.

Hozzátehetjük még, hogy a Népszövetség mostani ülésének eredménytelensége nem sok sikert ígér a balkáni Locarnonak. Közben, természetesen, Csehország is, Szerbia is vigan fegyverkeznek.

Igy hát itt sem igen halad előre a világbéke nagy munkája.

Magyar dolgozók. A Népszövetség pénzügyi tanácsa teljes egészükben, változatlanul elfogadta a magyar kiküldöttek előterjesztéseit s azokkal egyetértően kifejezte kívánságát a tisztviselői állások további apasztása iránt.

Ez a Bethlen-kormánynak igen nagy sikere, különösen, ha figyelembe vesszük azt az izgatást, amit a frankügyvel kapcsolatban az emigránsok elkövettek hazájuk ellen. Ennek semmi eredménye nem volt, sőt Chamberlain angol külügyminiszter öt negyedóráig tartó szíves beszélgetést folytatott Bethlennel.

Amint látszik, a külföldön sokkal nyugodtabban ítélik meg a frankügyet, mint itthon és semmiképp sem használják fel a kormány ellen. Magyarországon pedig az ellenzék újra meg fogja kezdeni az ostromot Bethlen ellen. Most azonban igazán minden kilátás nélkül.

Ausztria pénzügyi helyzete. Az osztrák szanaszálás ügye is szóba került a Népszövetség pénzügyi tanácsában. A főbiztos kiemelt jelentésében az osztrák kormány törekvését a munkanélküliség csökkentésére és megállapítja, hogy a kormány a fizetéseket nehézség nélkül teljesíti.

Francia készülődés Kisáziában. A jó idő beálltával a francia hadvezetés nagy akcióra készül Szíriában, hogy a lázadó törzseket végleg letörje. Ezért a Damaszkuszban lakó idegeneket távozásra szólították fel. A helyzet még mindig igen komoly, mert az alfa törzs a legutóbbi időkben is El Konaitera várost hirtelen meglepte s ott több ezer franciabarát benszülőttet mészárolt le

**Németországi, Dániai és
Hollandiai
konyhakerti és virágmagvak.**

Ólomzárólt lóhere és lucernamagvak.
Fűmagvak és fűmagkeverékek. Takarmányrépamagvak. Erdészeti magvak. Gyümölcsfa magvak. Műtrágyák. Rézgállc. Rézkénpor. Raffia. Manilla. Méhészeti, kertészeti és gazdasági szerszámok kaphatók

a „BARÁZDA” R.-T.-nál

Arjegyzék ingyen!

Marosvásárhely.]

Telefon : 65. — Táviró : Barázda.

Okos jótékonyág.

A lapok hasábjain örömmel látjuk megjelenni napról-napra a közintézményeink fenntartására irányuló jótékonyadakozásokat.

Akiknek az életében akár az öröm, akár a szomorú alkalom megrögzítésére fontos időpontok fordulnak elő, azok a legszebben legnemesebben talán nem is cselekedhetnek, mintha tehetségükhöz mért adományokkal közintézményeink fennmaradását igyekeznek biztosítani.

Nem akarnám megbántani a nemes lelkűek emez elismerésre méltó ténykedését, de szereiknek egy pár olyan időszerű körülményre rámutatni, melyek megfontolásra kell késztesse az adományaink elhelyezése alkalmával.

Vegyük azt a mindnyájunk előtt jól ismert alapítványozó módszert, mely a béke évek alatt a századokról átjövő minden évi kamataival, sok szegény sorsu tanuló iskoláztatását tette lehetővé. Ha az akkori alapítványok készpénzben, értékpapirokban voltak, úgy azok a háború utánra annyira elértéktelenedtek, hogy talán az egész alapítványi összeg sem volna elég egy tanuló évi kiadásának a fedezésére, noha azelőtt még a kamata is bőven futotta.

Sajnos az ingatlanokban tett alapítványokat sem kerülte ki a végzet!

Hát akkor mit csináljunk manapság, mikor mindig nincsenek megállapodva az értékek?!

Arra vonatkozóan talán legcélszerűbb volna mindig őszintén megbeszélni az illetékesekkel, az intézmények vezetőivel a dolgot, akik az akkori szükségletek szerint tanácsot adnak s megmondják a módját, hogy az emlékek miképp lehet a legszebb s példa mutató módon megőrizni, anélkül, hogy a kegyeletes szándékkal tett alapítvány vagy ajándék értéktelenné válna rövid idő alatt!

Hogy egy pár ötletet is mondjak a módozatokhoz, azt hiszem könnyű lesz a könyvolvasóknak azt a megfigyelést felemlíteni, ami egy-egy régi könyv bevezető ajánló soraiban található.

„N. N. emlékére tett szíves adomány tette lehetővé a könyv megjelenését!”

Vagy egy muzeumi szekrény felirata:

„E szekrény készült N. N.-nek a Z. Z. emlékére tett alapítványból”

Vagy egy iskola homlokzatán milyen szépen hirdethetné az építető neve (Wesselényi, Mikó, Bethlen, Kuun... nevei elég szép példák!)

Vagy szerényebb összegnél a pl. könyvtár számára vásárolt példányok címlapját, milyen örök becsületre méltóan díszitené:

„Vásároltatott N. N. emlékére adományozott 1000 lejes alapítványból.”

Szóval hogy röviden összefoglaljam, ne felejtjük el jótékonykodásunk alkalmával, hogy olyan módon hozzuk meg áldozatunkat, ami a mostani változó körülmények között is maradandó nyomot hagy az áldozat után.

Bányai János.

HIREK

A reformátusok püspökválasztásra készülnek. A Nagy Károly halálával megüresedett református püspöki méltóság betöltésére nagy érdeklődéssel készülnek a hívek. Az egyházkerület abban a szerencsés helyzetben van, hogy nagyon sok kiváló ember közül választhatja ki a legkiválóbbat és legméltóbbat. Ez a kiválasztás jórészt meg is történt, a püspökválasztáson résztvevő testületek már meghozták határozataikat. A szilágysági egyházmegye kivételével az összes egyházmegye és kollegiumi igazgatóságok dr. Makkay Sándor püspöksége mellett foglaltak állást s így az ő megválasztása bizonyosnak vehető. Dr. Makkay nagy tehetségű, mind irodalmi, mind gyakorlati téren kitűnő ember s így az ő személyét méltóan fogja ékesíteni a püspöki palást. A főjegyzői állásnak is megvan a méltó jelöltje *Vásárhelyi* János kolozsvári esperes személyében, akit szintén általános rokonszenv és nagybecsülés övez körül mind szűkebb környezetében, mind az egyházkerület intéző köreiből. A püspökválasztást április 17-re tűzték ki. Az egész erdélyi magyarság szerető érdeklődéssel tekint a nagyfontosságú esemény elkövetkezése elé.

II. Rákóczi Ferenc emlékünnepély. II. Rákóczi Ferenc születésének 250

éves évfordulóját Budapesten az összes politikai pártok és kulturális egyesületek március 28-án országos emlékünnepély keretében ülik meg.

Királyi kitüntetés. A Hivatalos Lap legutóbbi számában közli a különféle érdemek elismeréséről kitüntetésben részesültek névsorát. Közgazdasági terén kifejtett eredményes munkálkodásáért a kitüntetettek között szerepel Lazarovits H. Lázár a Hamburg—Amerika hajóstársaság romániai képviselője is, akinek gazdasági tevékenysége amint aradi lapitársunk írja — abba merült ki, hogy szerencsétlen, félrevezetett embereket szállított a brazil pokolba és Kuba nyomortanyáiba zsebvégvága természetesen az ezáltal járó busás hasznot. Temesvári illetékesek körök maguk sem tudják, miként került a kivándorlási iroda tulajdonosa a érdemes kitüntetettek névsorába.

Gyilkos szőlőpásztor. Dornbach József lovrini gazdálkodó Sárafalvára kocsiján hazafelé igyekezett. Az erdőszürkületben Ardeleán János szőlőpásztor felkerekedett a kocsira és mit sem sejtő Dornbachot botjával fejbevágta, majd addig ütötte, míg szerencsétlen ember élettelenül roskát össze. Ekkor a gyilkos kiforgatta áldozatának zsebeit, akinél mindössze 6 lej készpénzt talált. Az országuton lassan poroszkáló gazdátlan lovakra figyelmes járókelők vették észre a rablást, gyilkosságot, s feljelentésükre a csendőrség hamarosan kézrekerítette a gyilkost és beszállította a temesvári ügyészség fogházába.

Levágta kezét egy baptista. A békéscsaba mentőállomáson egy férfi jelentkezett kérve, hogy kötözzék be bal karját, melyről kezét önmaga vágta le. Joan Roman 52 éves férfi elmondta, hogy baptista, s lelkészének prédikációja indította tettének elkövetésére. A lelkész ugyanis arra buzdította híveit, hogy le kell vágni azt a testrészt, amely a bűnököt követnek el. A meginduló nyomozás fogja kideríteni, hogy vallási őrjöngésben elkövetett cselekményért a baptista lelkész felelősséggel vonható-e?

**Márciusban még
120 Leu-val előfizethet**

egész évre és az
1927-es naptárra.

**Április hó 1-étől már
130 Leu-t kell fizetni.**

Bánsági telepességek az árvíz-károsultakért. Ujszentes bánsági telepességek lakói követésre méltó buzgalommal siettek a karácsonyi árvíz-sújtottak felségélyezésére. Múrosos táncvigalmuk tiszta jövedelmét négyezer lej körüli értékben eljuttatták az aranygyéresi ref. lelkészhez, hogy a rászorulóknak ossza szét. Ujszentes áldozatkészsége a bajbajutott testvérek iránti együttérzés legnemesebb példája.

A koldulás nem iparág. Érdekes válpörben hozott ítéletet egy amerikai városban a bíróság. Ida May Scheldon boldog feleség jó módokban élt — majdnem bőségben — az ura jóvoltából. Az asszony csak annyit tudott, hogy férje ipart üz. Egy napon az asszony sétára indult a városba, s az egyik forgalmas uccasarkon pórázon vezetett kutyája kiszabadulva rohant egy ősz koldus felé, akit körülugrandozott örömeiben. A nő kérdőre vonta az agastyánt, hogy honnan ismeri őt a kutyát, de a koldus csak őt látta zavarában. Majd az asszony félrekesző szeméit nem kerülte ki a koldus és a férje közötti feltűnő hasonlatosság. Gyors mozdulattal lerépte az ősz szakállt és előtte állott a fiatal életerős Scheldon ur — a férje. Az asszony erre beadta a válópert; a bíróság ki is mondta a válást figyelmen hagyva a férjnek ama védekezését, hogy ő nem csapta be a feleségét, mivel fényleg ipart üz, a koldulás jól jövedelmező iparág. A bíróság a koldulás jövedelmezőségét nem vonta kétségbe, de mint ipart, nem ismerte el.

Véres kimenetelű fosztóka. Ez a régi, szép szokás a kellemest a hasznossal egyeztetve teszi változatosabb a falu békés csöndjét. Csikfalván a múlt év őszén fosztókára gyűlt össze a fiatalok. Ambrus Albert és Kis János legények fiatalos erejének harcias fellobbanása szomorú emlékeztetővé tette az összejövetelt. Az összeszólalkozott legények kést rántottak elé, s Ambrus Albert gyomron szurta ellenfelét. Majd tettének elkövetése után sirva borult társának holttetemére. Kis Jánoson már nem segített a megbánás könyve. A gyilkos legény fölött a napokban mond ítéletet a marosvásárhelyi törvényszék. Sok Kis Jánossal apad végzetesen fájunk fogyó száma és sok Ambrus Alberttel szaporodik a büntetéssel örökre megbélyegzettek csoportja. Székely véreink, most nem való bicska a kézbe, ez időelőtti megsorvaszija megtizedelt sorainkat, gyászt, romlást, pusztulást okoz, munkaeszköz a munka idején és önmivelő, tudásainkat gyarapító, lelkiünket nemesítő olvasmány kell mindnyájunk kezébe, akik aggódva lessük veszendő fajtánk halálküzdelmét. Különben hamarosan betelik a székelytemető minden talpalattnyi helye fiatalon kiol-

tott életekkel, fel nem támasztható, vissza nem sirható Kis Jánosokkal.

Aki a veszedelemben is takarékoskodik. Egy szállodában éjszaka tűz ütött ki. A portás izgatoitán rohan végig a szobákon, hogy felkeltesse a vendégeket. Kétségbeesetten zörget bé egy utazó szobájának ajtaján és izgatoitán ordítja:

— Ég a szálloda, tessék felkelni!

Az álmából felriasztott utazó méltatlankodva felel:

— Jó én fölkelek, de akkor a szoba árának csak a felét fizetem!

Sok ilyen magyart! Kiss Miklós éradonyi földbirtokos, megérezve a „Magyar Nép“ kivételesen nagy jelentőségét kisebbségi magyar sorsunkban, egyszerűen 20 falu-társának fizetett elő lapunkra egész évre a sajátjából. Nemes és követésreméltó, szép cselekedetért 17000 előfizetők nyilvánossága előtt mondunk neki köszönetet.

UJ KÖNYV.

Hazafelé. Novellák. Irtá Pakocs Károly. A Szatmári Katolikus Élet kiadása. 1926. Ára 45 leu.

A jeles lírai költő tehetségét új oldalról mutatja be ebben a tartalmas kötetben. Az Isten útján hazatérőket, az emberi élet keserű szenvedéseiben megtört és felemeelkedett embereket mutatja be mélyen átérzett felebaráti szeretettel.

A kemény munkában verejtékező munkás, a falut bűnbánó lélekkel újra felkereső leány, az igazi, nemes célokat követő pap, a vidéki földesasszony: mindezek élénk színnel lépnek elének a Pakocs Károly éles megfigyelésétől életre keltve.

De ez a kép sokkal változatosabb, mint ahogy ezt az első pillantásra sejtették. Az élő ember kidomborodik, mozog, szenved és örül a Pakocs Károly kezének művészi érintésére.

Pali bácsi, az uccaseprő valósággal megelevenedik, amint pipáját megtömi, az első szippantásokat szélnek eresztli, azután pedig ünnepélyesen hozzálát, hogy a szűztehér havat eltakarítsa.

A falu csendes életének egyhangúsága ünnepi ruhába öltözik, amikor az ábrándozó juhászbojtár történelét olvassuk.

Ez a szép könyv vigasztaló és fel-emelő az élet sok keserű, bottalást előidéző küzdölmé között. Legelső sorban szeretettel ajánljuk a mi magyar népünk katolikus rétegének, de bizvást fordulhat ide üdítő szórakozásért bárki is.

Művelődési mozgalmak.

Múrosos estély Kobátfalván és Bencédben. A kobátfalvi „Dávid F. Ifjusági Egylet“ f. évi január 9-én este kedves szórakozást nyújtott a százakra menő közönségnek Z. Lajos „Süt a Nap“ című értékes vigjátékának előadásával. Pap Tamás, Péterfi Róza, Morosi Erzs, Varga Róza, Pop Julianna, András István, Ólvedi Miklós, Szász Erzs, Mircse Domokos, Deák Eszter, Pap Domokos, Pálfi Miklós, Pop Domokosné, Szász Ibolya, Pakol Áron, Pálfi Biri, Szász Ida, Szakács Dezső, Deák Miklós, Deák Róza, Deák Domokos pompásan megállták helyüket. A jövedelem a harangalapra ment. András Albert tanítót és minden haladásra örvendeni tudó nejét illeti az elismerés a darab betanításáért és a szép sikerért, melyet a kifogástalan előadással elért a nemesre törekvő ifjuság. — A bencédi „Dávid F. Ifjusági Egylet“ f. évi február 6-án este szerzett kedves gyönyörűséget a nagyszámú közönségnek Tóth Ede „A kintornás család“ című népszínművel. Bencédi Lajos, Firtos Amál, Pap Ilona, Bencédi József, László Ferenc, Pop Pál, Bencédi Anna, Firtos Áron, Pop Dénes, László Sándor, Firtos Róza, Pop Mariska, Péter Ilona, Bencédi Ferenc, Ilonka Árpád, Pop Áron jeleskedtek kisebb-nagyobb szerepeikben. A betanítás fárasztó munkáját Boros György tanító végezte. Meglátszott a gördülékeny előadáson, a kifogástalan rendezésen a vezető lelkiismeretes munkája. A darabot megelőzőleg Pop Zsuzsika szavaltaszép sikerrel Móra Tamás „Dal“ című költeményét. A 3500 lei tiszta jövedelem egy harmonium beszerzésére fordították. Mindkét közönségben az előadást reggelig tartó tánc követte. Örömmel jegyezzük fel, hogy dévaj nótá nem hangzik ifjaink ajakán, összetűzés még véletlenül sincs ifjaink között. Az idegenből jött vendégek örömmel élvezik ifjuságunk meleg vendégszeretetét. Büszkének vagyunk mindkét közönségünk ifjuságára, kik már régen megtanulták: „Drága kincs a jó hír!“

Szászfenesi műkedvelők. Szászfenés közönség róm. kath. ifjusága f. év farsangján két jól sikerült műkedvelői előadással egybekötött estélyt rendezett. Az első estélyen, január 3-án a „Csikós“ népszínmű, a főszerzőkben: Kovács János, Lőrinc József, Illyés Berta, Lőrinc János, Székely István, Kovács Anna, Székely András lelkes közreműködésével; a második estélyen február 14-én a „Falu rossza“ népszínmű, a főszerzőkben: Székely István, Kovács János, Illyés Berta, Lőrinc József, Takács Anna, Kovács Anna, Székely András, Schmidt Rezső lelkes közreműködésével adták elő. A mel-

MEZŐGAZDASÁG.

Szántás idején.

lékszerepek játszó is kiválóan megállották a helyüket. A legfőbb érdem Fodor Irén róm. kath. felekezeti tanítónő, ki a színművek betanításában, az előadások vezetésében és rendezésében fáradhatatlanul munkálkodott. Mindkét előadás úgy anyagilag, mint erkölcsileg reményen felül sikerült, mely a róm. kath. hívek népszerű lelkesedésének Pál Dénes plébánosnak is érdeme. Ezen sikerektől felbuzdulva, az ifjuság úgyszólván követeli a további előadások rendezését s a vezetőség elhatározta a „Gyimesi vadvirág” legközelebbi előadását.

A magyarpéterlaki ref. egyház műkedvelő ifjusága f. év február hó 7-én szépen sikerült estélyt rendezett mely a múlt év két műsoros ünnepélyének folytatása s jele annak, hogy e község lakói is a kultura áldását felismerik. Előadott: „Bordal” a vegyes dalárda által; „Borura derű” páros jelenet Boros István és Csizmadia Anna által, a legkényesebb igényeknek is kielégítőleg; „A politika” Kerczák József és Szabados Erzszi páros jelenete nagy tetszést aratott; „A végrehajtó” Péter József, ifj. Bíró Ferenc, Bíró András, Molnár Ferenc, Bíró Jula, Molnár Juliska és Szabó Zsuzsika alakításában jó sikerrel; „Bajos Jeremiás” monolog a Molnár Miklós kiváló előadásának és végül népdalokat énekelt a vegyes dalárda. Az ünnepély szép erkölcsi és anyagi eredménnyel végződött s a szereplők azon jóleső tudattal táncoltak reggelig, hogy helyüket derekasan betöltötték. A jól sikerült előadás oroszlánrésze a Zsigmond Elek tanítóé, ki fáradtságát nem ismerő lelkesedéssel és buzgósággal tanította a szereplő ifjakat.

Február hó 21-én kedves előadást rendeztek az erdőszádai ref. elemi iskola növendékei Katona Szeréna tanítónő vezetése alatt. Előadták: „A róza és a gyümölcsök” című szindarabot és a „Lecke gép” kis gyermek színművet, Siket Böske, Emt Etelka, Kánya Szeréna, Nagy Irmus, Stander Margit, Kánya Erzsóka és Emt Böske. Endrődi Sándor: „A celli búcsu” című költeményét szavalta Siket Ilke. Kiss József: „Gedővár asszonya” c. melodramáját előadta Nagy Margit, hegedűn kísérte Kolumbán Kálmán tisztartó ur. Népdalokat énekelt az elemi iskolai tanulókon kívül: Nagy Margit, Siket Mancsi, Siket Ili és Kodró Annuska. Az előadás érdeme Katona Szeréna tanítónőt illeti, aki nagy ügyességgel tanította be a kis tanulókat. A kellemes emlékeztető délután másnap reggelig tartó fényes bál zárta be. A szép jó-ejedelem az iskola javára ment.

Vásárlásainál saját érdekében mindig hivatkozzék a lapunkban olvasott hirdetésre!

Vetéseink csak úgy fognak vigan fejlődni, jól gyarapodni és gazdag termést adni, ha gyökereik elegendő felszívható táplálékot találnak a talajban. A talajban levő tápláléanyagokból pedig csak azokat tudják a vetés gyökerei felszívni, melyeket a talajba jutott levegő, nedvesség és melegség megértelt, feloldott és ezzel a felszívásra alkalmassá tett.

Mind jobban át tudja járni a talajt és minél több részecskéjével tud érintkezni a levegő a nedvesség, a melegség: annál több növénytápláló anyag fog, rövid időben, a gyökerek által felszívhatóvá válni.

Az elegendően meg nem szikadt vagy pedig túlságosan kiszáradt kötött talajba akasztott eke, nagy rögöket fog szántani, melyek többszöri boronálás után is darabosak maradnak. Ezekbe a rögökbe sem a levegő, sem a melegség és nedvesség nem tud beférközni. Ezért a talajnak ez a rögökben maradt része nem tud beérni, a bennük levő növénytáplálóanyagok nem oldódnak fel, tehát nem is válnak a növények hasznára. A gyökerek sem tudnak ezekbe a rögökbe férközni. Ezek a rögök, a talajnak darabosan maradt részei, nem növelik a vetést, nem szaporítják a termést. Kivált amelyek a talajban rekedtek, melyeket még hengerrel sem lehet szétmorzsolni és a téli fagy sem tud elmalasztani.

Mindezekből a kezdő gazda is meggyőződhetik afelől, hogy nem hiába való a tapasztalt gazdáknak a nehéz, kötött talajok jó elaprózására fordított fáradtságos munkája, ismételt szántással, boronálással, hengereléssel. Valamint az az igyekezete, hogy az őszi szántást éles barázdákkal találja a tél fagyja.

A termőföld, a talaj megfelelően jó elaprózására különösen azóta törekesznek a tanult gazdák, amióta bizonyosan tudják, hogy a földben, a termőtalajban megszámlálhatalan mennyiségben található, szabadszemmel nem látható *élőlények*, a talajbakteriumok szétteszik a talajbeéredését, felvehető növénytápláló anyagokban való gazdagodását. Kísérletekkel bizonyították, hogy ezek a gazdára nagyon hasznos

bakteriumok, a jól elaprózott föld szaporodnak rohamosan a levegő nedvesség, a melegség által élve. Amióta a gazdák mindezt tudják, nem ton arra serkentik a gépgyárosok hogy olyan földművelőgépet gyártsanak, melyik az eke és a borona munkáját egyesítve, ezeknél jobban egyenletesebben aprózza el a termőtalajt.

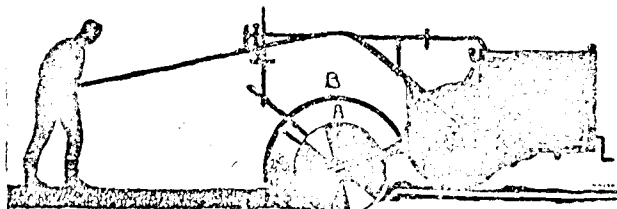
A németországi gépgyárosok sikerült is ilyen gépet szerkeszteni mellékelt képen látható egy ilyen *talajmarató*nak elnevezett gép az 5 lóerő vonógéppel — motorral — együtt gépet kormányzó munkás előtt látható. A betűvel jelzett acélkorongra acélkések vannak felszerelve. Ezt a rongót az előtte levő motorból hajtó nyúló kar gyors forgásba hozza, amint a köszörűs lábitóját a köszörű korongjával összekötő kar forgatja követ. A korong felett a képen B betűvel jelzett vasbádogból készült ernyő elhelyezve.

A befűtött mozgatógép — a motor — e földön előre halad, maga után húzza és gyorsan forgatja a talajt seivel maró, elaprózó nehéz acélkorongot. Ez belemarja magát a földbe és előre huzatva, pásztánként, barádként elaprózza és egyúttal jól összekeveri a földet. A korong felett levő ernyőnek az a feladata, hogy a gyorsan forgó korong által felhányt, elaprózott föld ne szóródjék szét. A gép hátulról kormányozza a munkás, állítja a maratót, irányítja a motort szabályozza a mozgás gyorsaságát.

Németországban már sok ilyen gépet dolgozik; Magyarországon is. Mindezt dicsérik a munkáját még könnyebb laza talajokon is. Nálunk bemutatott egy kertművelésre szolgáló kisebb gépet dr. Papp Gusztáv szabolcsos birtokán.

Dr. Szentkirályi Ákos.

MOTOREKE BEMUTATÓ KÖZGYŰLÉSÉRE, AZ EGYESÜLT KÖZGYŰLÉSSEL KAPCSOLATBAN. Folyó hó 28.-án az E. G. E. közgyűlésének napján Kolozsváron motoreke bemutató fog tartatni Kolozsvárról Szászfenes felé vezető országút menti dombos szántókon. A bemutató résztvevőinek előreláthatólag a Fordson, International és Haitt-Poor motoreké. Látható lesz a szántandó terület he-

Talajmarató.

nyes beosztásának módja és az egyes traktorok legjobb beállítás mellett való teljesítő képessége. Felhívjuk a jövő talajművelő eszközöknek megtekintésére az erdélyi gazdaközönség figyelmét és ajánljuk, hogy a traktorokat különféle munkák teljesítése közben tekintse meg. A bemutatóra a főtérről autóbusz járatok lesznek.

Az új szállítási rendelet. Az államasut vezérigazgatósága rendkívül fontos rendeletet adott ki a teherforgalom szabályozásáról. A rendelet a szállítmányokat három csoportba sorozza: I., II. és III. csoportba és ilyen sorrendben történik az áruk továbbítása is. Az utasítás ismételten megállapítja, hogy milyen esetekben kell feltétlenül külön kocsi kéri és pedig holttestek, élőállatok, fa, szén, csont, gyümölcs, friss nyerbőr, papírhulladék szállítványozásánál. Egy szállító naponta hat darab 10 tonnás kocsinál többet nem igényelhet. A kocsi után előzetesen leteendő óvadék összegét 1300 lejről 1500 lejre emelték.

Leszállították a nyulbőr kiviteli illetékét. A pénzügyminiszterium közlése szerint a nyulbőr kiviteli illetékét 250 lejről 120 lejre szállították le.

Terményárak :

Marosvásárhely: Buza 120—130, tengeri 60—65, árpa 75—80, zab 50, borgonya 25—30, bab 70—75 L. vékonyként. Székér széna 80—1200 L.

Temesvár: Buza 875, rozs 600, árpa 500, zab 500, tengeri 370—410 L. mázsánként Államilag ólomzárolt lóhere és lucerna 110—120 L. kilónként.

Brassó: Buza 950—1000, rozs 650—700, sörárpa 580—600; takarmányárpa 500—530 zab 540—570 lencse 1000—1300, szemes tengeri 480—510, bab 580—650, burgonya 200—220, széna laza 226—250, szalma laza 130—160 L. mázsánként.

Állatárak :

Brassó: Export ökör 23—26, sertés 32—36 L. kg. ként élő-sulyban. Igás ökör darabja 7000—10000, ló darabja 14000—20000 L.

Marosvásárhely: Hizott sertés 34—36 lej kg. ként élő-sulyban. Választott malac 250—350 L. darabonként.

Piaci árak: Tehéntej 6—7 L. literje. Teavaj 100, sajt 50—60, méz 50—60 L. kg. ként.

SZÖVETKEZET.

Örvendetes eredmények.

A gazdasági és hitelszövetkezetek szövetsége e hó 2-án tartotta évi rendes közgyűlését Bocsánczy László alelnök elnökléte alatt. A közgyűlésen nagy számmal jelentek meg az alapító tagok, valamint igen sok vidéki szövetkezet küldte el képviselőjét a közgyűlésre. Az igazgatóság évi jelentését Fodor Emil igazgató terjesztette elő, mely teljes képét adja a szövetség múlt évi tevékenységének és a kis emberek érdekében kifejtett áldásos munkának. A jelentésből közérdeklő voltánál fogva közöljük az alábbi részeket:

A szövetség kötelekében 335 szövetkezet működött, amelyeket ellenőrző közegeink az év első négy hónapjában megvizsgáltak, ez alkalommal azok zárszámadásait elkészítették, a vezetőséget, valamint a kezelőszemélyzetet a szükséges utmutatásokkal elláták, adóvallomásaikat az érvényben levő adóörvényeknek megfelelően megszerkesztették.

A helyszínen tartott vizsgálatok, valamint egész éven át történt folytonos megfigyelések alapján szövetkezeteink örvendetes fejlődéséről szerezteünk meggyőződést. A szövetkezetek önzetlenül fáradozó vezetői határtalan odaadással és kitarással igyekeztek szövetkezeteik alapítókéjét a mai viszonyoknak megfelelően újabb üzletrészek jegyeztetésével és befizetésével gyarapítani és megerősíteni, ami a szövetkezetek tulnyomó részénél eredménnyel is járt és csak nagyon kevés azon szövetkezetek száma, amelyeknél e téren legalább haladás ki nem mutatható. Nehéz munkát végeztek a szövetkezeti vezetők, mert sajnos, népünk még mindig idegenkedik üzletrészek jegyzése és befizetése által a szövetkezet alapját megerősíteni a szövetkezetet is csak olyan pénzintézetnek nézi, amely kölcsönöket folyósítson, anélkül azonban, hogy annak alapítókéjéhez hozzá kellene járulni. Minden igyekeztetünk arra irányult, hogy folytonos propagálással szóbeli és levelebeli buzdításokkal a szövetkezetek vezetőinek az alaptőke gyarapításánál segítségére lehessünk.

Szövetkezetünk saját tőkéi az 1923. év végén 6 millió, 710 ezer, 937 lejtettek ki, míg 1924. év végén 11 millió,

25 ezer, 812 lei volt a befizetett üzletrészek és tartalékok összege, tehát majdnem 100% os az emelkedés. A lefolyt 1925. évben ezen tétel még jóval kedvezőbb eredménnyel fog záródni, mert majdnem minden szövetkezetnél sikerült a vezetőségnek a tőkegyűjtést több kevesebb szerencsével keresztül vinni. Azonban mindezek dacára ezutal is felhívjuk a szövetkezetek igen tisztelt vezetőit, hogy a megkezdett tőkegyűjtést a leghatásosabban folytassák, mert a szövetkezetek saját tőkéi még mindig nem állanak helyes arányban az általuk kezelt idegen tőkékkel.

Múlt évi jelentésünkben hangoztatuk már, hogy szövetkezeteinket a rendes hitelnyújtással járó tevékenykedésen kívül a többtermelés szolgálatába kívánjuk állítani, mely célból a közös beszerzést és közös ériékesítést szeretnők meghonosítani. Sajnos, e téren eredményt felmutatni nem tudunk, amit szintén fennemlített azon oknak tulajdonítunk, hogy népünk szövetkezetében csak kölcsönt nyújtó bankot szeret látni. Mindezek dacára kettőzött erővel fogjuk folytatni ezen elélbünk tűzött feladatunk megvalósítását. Kérjük szövetkezeteink igen tisztelt vezetőit, hogy nagybecsű működésüket ily irányban is kiterjesszék és bennünket ezen cél elérésében is hatatosan támogassanak.

Szövetkezeteink tulnyomó része a kölcsönök kihelyezésénél szakszerű és jóakaratu irányításunknak megfelelően járt el, de nem egy esetben azt is kellett tapasztalunk, hogy egyes vezetőségek az általános elvől eltérve, alaptőkéjükkel arányban nem álló kölcsönügyletekkel kivántak foglalkozni, amihez természetesen az ahhoz szükségeselt nagyarányu hillel tőlünk kívánták. Mi egyes esetekben, amikor közérdeket szolgáló mozgalomról volt szó, a kívánt hillel rendelkezésre bocsátottuk; elutasítólag jártunk el azonban mindannyiszor, amikor rendkívüli nagy hillel igénybevételel az összesség hátrányára egy, vagy két tag hiteligenének kielégítését célozták.

Nagyobb hilleleket nyújtottunk közérdeklő akciók lebonyolítására, a többi között: A Székelyszentmihályi hsz.-nek belsőségek megvásárlására, a Temeskeresztesi hsz.-nek 240 kat. hold hátrabeli szántónak 84 tag részére való megvásárlására, a Marossárpataki hsz.-nek belsőség megvételére, a székelyalvi hsz.-nek földgáznak a községbe való

Erdély legnagyobb férfi- és női szövet gyári lerakata.

Raktáron tart nagy választékban gyári áron mindennemű bel- és külföldi elsőrangú szövet és bélésárukat.

ZEUS

Cím: Cluj—Kolozsvár, Str. Regina Maria (v. Deák Ferenc-u.) 4. sz.

bevezetésére, a Nagyzerindi hsz.-nek cséplőgép beszerzésére, a Dévacsángótelepi hsz.-nek földvásárlásra, a Kolozsvári Butorkészítő Iparosok szövetezetének heti munkabérek kifizetésére, raktárra készítenő áruk beszállgatására ellenében a nyersanyagok bevásárlására. Szóval, szerény anyagi erőnkhez képest szövetezeteink minden illő irányu tevékenységét támogattuk és ez lesz jövőben is munkálkodásunk egyik fő feladata.

Új szövetezetet létesítettünk: Aradon az Agronomus Biztosító Intézet tisztviselőinek hitelszövetezetét, Gyergyóremetén a Gyergyóremeteli Alcoa Hitelszövetezetet, Arad megyében a Siliindiai Hitelszövetezetet, Kolozsváron a Nyugdíjasok Szövetezetét, az Iparosok és Kereskedők hitelszövetezetét s kötelekünkbe felvettük a 100 éves multtal bíró „Gondoskodó Társaság” nevű hitelszövetezetet is.

Azon igyekeztünk, hogy az egyes helyeken ellankadó szövetezeti eszmét felélesszük, szintén sikerrel járt, amennyiben több olyan községben, ahol már egyszer működésben volt szövetezet érdeklődés és főleg megfelelő vezetőség hiányában a csendes kimulás felé indult, új életre keltettük a már végnapjait élő szövetezetet. Ilyen eset különösen a Paloczi és Szováta hsz.-nek újboli megindulása, ahol is a szövetezetek vagyoni fejlődése az intézésnek a legagilisabb vezetők kezeire való juttatása által immár biztosítva van.

Szövetezeteink közül most már sok olyan van, amely 25—30 éves eredményes multtal dicsekedhetik. Ez évben a Bereczki, Etédi Székelyderzsi és Bonyhái hitelszövetezetek ünnepelték jubiláris közgyűlésüket, melyeken magukat szintén képvisellettük, felhasználva ez alkalmakat is sikeres szövetezeti propaganda kifejtésére.

Áttérve már most intézetünk forgalmára, örömmel jeleníthetjük, hogy a lefolyt évben alaptökénk kedvezően megerősödött.

Alapító tagjaink által befizetett üzletrésztőke volt év elején — 241.500 — lei
Alapító tagjaink által befizetett üzletrész tőke volt év végén 1,019.500 — .

szaporulat 778.000 — lei

Rendes tagjaink által befizetett üzletrésztőke volt év elején — 782.400 — .
Rendes tagjaink által befizetett üzletrész tőke volt év végén 980.500 — .

szaporulat 204.100 — lei

Szövetezeteinknek nyújtott visszeszámlatási hitei kített év elején — — — — — 4,092.180 — lei
Szövetezeteinknek nyújtott visszeszámlatási hitel kített év végén — — — — — 11,977.045 — .

szaporulat 7,884.865 — lei

Egész év folyamán 7288 drb. váltót számloltunk le, a kihelyezett összeg október hó végén volt a legnagyobb, amikor is az 12 millió 800.000 — lett tett ki, az akkor beállott páuszszűke bennünket is arra kényszerített, hogy

tartozó szövetezeteinktől a 10 százalékos törlesztést követeljük, mely követelménynek szövetezeteink mondatni kivétel és minden nehézség nélkül megfelelték, úgy, hogy arról is meggyőződhetünk, hogy kihelyezéseink kelően mozgathatók.

Bétét állományunk volt ez év elején — — — — — 584.211 — lei
Bétét állományunk volt az év végén — — — — — 4,440.711 — .

szaporulat 3,856,500 — lei

mely szaporulat aránylag rövid idei működésünk iránti bizalom jele. Kívánatos volna, hogy a szövetezetek betéteink gyűjtésénél kezelnék járnának és tagjaikat a ládafiók alján heverő tőkének nálunk való gyümölcsöztetésére buzdítanák.

Tartalékalapunk év végével — 445.570,25 lei
Zárszámadásainkat a legmesszebbmenő gondossággal állítottuk össze, kétes követelések fedezetére a mérlegben belül 100.000 leit tartalékolunk, az azután megmaradó és a t. közgyűlés rendelkezésére álló tiszta nyeresemény 258.895 lei 97 banl. Zárszámadásunkat felügyelőbizottságunk átvizsgálta, azt helyesnek találva, hozzájárult alábbi alapszabályszerinti nyereségfelosztás iránti javaslatunkhoz is, mely szerint indítványozzuk:

A tartalékalap alapszabályszerű 10%-os javadalmazására — — 25.889,59 lei
Az üzletrészek 10%-os oszt.-ra 200.600 — „
Az Igazgatóság 10%-os jut.-ra 25.889,59 „
Ugyancsak a tartalékalaphoz csatolandó a fennmaradó — — 6.516,79 „

összesen: 258.895,97 lei

A jelentésből örömmel állapíthatjuk meg, hogy a szövetség megfelelő hivatásának és igyekszik a nép gazdasági kultúrájának emelésében közreműködni és programmul tűzte a gazdasági élet irányítását és emelését.

E téren a szövetség szép munkát fejtett ki és hogy minő gazdasági erőt képviselnek ma a szövetség és a kötelekbe tartozó szövetezetek, ennek megvilágítására megemlíthetjük a szövetség kötelekbe tartozó szövetezetek 1924. évi összesített mérlegéből az alábbi adatokat:

Működő szövetezet volt az 1924. évi összesített mérleg adatai szerint 298, amelynek kebelén 81182 szövetezeti tag volt, akik által jegyzett üzletrész volt 10 millió 326,325 lei, melyből be volt fizetve 7 millió 265,603 lei, mely mellett a szövetezetek tartalékalapjai kitétek 3 millió 761.209 leit.

Az összes szövetezetek váltóra, kötvényre stb. 65 millió 452.350 lei kölcsönt nyújtottak tagjaiknak és 43 millió 705.013 lei betétet kezeltek. Az 1925. évi mérleg még kedvezőbb eredményt fog felmutatni, mert a mult évben csaknem minden szövetezésben életnekben megindult az élet.

Szeretnénk ha ezek az adatok is arra szolgálának, hogy néptünk belássa a szövetezeti eszme gazdasági jelentőségét, a szövetezeti központ szerepét és beátná, hogy a központ megerősítése részint üzletrész jegyzéssel, részint betétekkel közérdek, mert a szövetség is csak úgy tudhat eleget tenni hivatásának, ha megfelelő tőke áll rendelkezésére.

IPARI ROVAT

Fényüzési adó alá eső áruk. A fényüzési adó megváltoztatása folytán szükségesnek tartjuk olvasóink tudomására hozni, hogy milyen cikkek után kell fizetni ezt az adónemet: 15 százalékos fényüzési adó alá esnek a husz lőerőnél nagyobb személyautók, az összes ékszer, aranyórák, platina és ezüsttáruk drágaköbötéttel vagy anélkül, drágakövek, bronzból készült tárgyak, bronz utánzatok, ércből vagy porcelánból készült díszedények, régi érmek, tárgyak vagy gyűjtemények, aranyból, platinából vagy ezüstből készült házi-eszközök, parfümök, rizspor, kenőcsök, minden kozmetikai- és toalettcikkek a szappan, fogpaszta és fogkrém kivételével. Selyem, selyemruha és selyemből készült áruk, likőrök, pezsgő és pezsgőborok, valódi csipkék, 4500 lejnél drágább szőnyegek. Tíz százalékos fényüzési adó alá esnek: Minden ruhadarab, mely selyemmel van bélelve vagy bevonva, csipkeutánzatok és garnitúrák, melyek részben selyemből vannak előállítva, butorok, amennyiben egy szoba berendezés 40 ezer lejértéket meghalad, olaj és vízfestmények, mindennemű szobrok, alakok, amennyiben azokat nem maga a szobrász, illetőleg festő adta el, ha az előadás maga a művész végezte, a mű nem esik fényüzési adó alá, a kalapdíszítésre szolgáló tollak, 4500 lejnél nagyobb értékű prémek és bőrök, bőrből készült utazó bőröndök és utikészletek, ridikülök, bőr- vagy selyemkesztyűk és hasonló tárgyak, női és uri fehérnemű, melyeknek egyes darabja 450 lejnél drágább, minden női ruha, melynek eladási ára több 3700 lejnél, részben vagy egészen lakkbőrökből előállított cipők, valamint más bőrből készült cipők, ha áruk magasabb 1200 lejnél, husz lőerőnél kisebb személyautók, teherautóalkatrészek, fényképész felszerelések és alkatrészek, ha a vevő nem hivatásos fényképész.

Valuta jegyzések.

Kolozsvár, 1926. március 20-án.

1 dollár	— —	=	237—239 lei
1 font sterling		=	1160—1167 „
1 svájci frank		=	46—46 20 „
1 francia frank		=	8,55—8 65 „
1 arany márka		=	56,80—57 — „
1 lira	— — —	=	9,58—9 68 „
1 csehi korona		=	7,07—7,12 „
1 dinár	— —	=	4,05—4,10 „
1 osztr. shilling		=	33,60—33 80 „
297—299 magy. K		=	1 „

A DAL.

(Jelige dalárdák részére.)

A dal, a dal, A dal, a dal,
 A dal a diadal: A dal a diadal:
 Diadal a bánat fölött, Bánatmezőn az égi jel,
 Aldott mosoly könnyek között. Beszéd a szívvel: hinni kell.
 A dal, a dal, A dal, a dal,
 A dal a legszebb diadal. A dal a legszebb diadal.

A dal, a dal,
 A dal a diadal:
 Magunkról boldog számadás,
 Feltámadás, feltámadás.

A dal, a dal,
 A dal a legszebb diadal.

Pálffy Márton.

Az „emendi” ludtojasok.

Mikor Simó gazda belenézett a szuszékba, azt mondta:
 — hm!

Felesége kérdezi:

— Kied miért hümmöget, hallja-e?

— Azért, hogy ezt a törökbuzát — ami a szuszékban van, nem tudjuk összeértetni az ujjal, ha még ehhez nem vesztünk.

— Én is úgy gondoltam — mondja Lidi — a felesége, hogy venni kell egy néhány vékát nemcsak magunkért, hanem a majorságért is. Azt a két ribanc ludat meghizlalom, mert aprók, nem tojnak, aztán nem állhatom azt sem, hogy annyit tere-ferélnek; ha idegen jó, mellettök nem lehet diskurálni, ugatnak, mint a kutyák; bezzeg az „emendi” ludak nem ilyenek; azok kevés beszédűek, komolyak, mint valami bölcs emberek, aztán milyen férfias hangjok van, csupa kívánság hallgatni őket. Valami uton módon a tavaszon emendi ludakra verekedem. Mit szól ehhez?

— Én ehhez csak annyit szólok, hogy: jó, tehát adjunk el zabot s vegyünk belőle törökbuzát...

Amíg a zabbal ereszkedtek le a hegy alól Keresztur felé, egyébről sem volt szó, csak a majorságról. Odalyukadt ki a dolog, hogy török-szakad, emendi ludakra verekednek.

A zabot eladták, törökbuzát vettek s mikor kocogtak hazafelé, Siménfalván a víz mellett, annyi ludat láttak, hogyha akarták volna sem tudták volna megszámolni. A többek között láttak külön állva négy fehér ludat, gyönyörűek és nagyok voltak, ezek nem zsanáltak, méltóságosan járkáltak le s föl, mint valami nagy urak. Amint ott álldogáltak, pihentettek, egy mellettök elmenő asszonytól kérdezi Lidi:

— Néni lelkem, ez a négy lud emendi lud e?

— Azí — mondja az asszony.

— Mit tud róluk?

— Azt, hogy a Derzsínéé. Azt is tudom lelkem, hogy Derzsínének tojató masinája van, melynek a fenekén lefelé nyíló lappancs (szelep) dolgozik, ha a ludtojás oda kerül, a lappancs lenyílik, a tojás odalesz s abban a percben a lappancs visszacsapódik. Derzsíné ebbe a masinába beleteszi ma az egyik ludat, az meg is tojik fájinul. minthogy azonban a tojás a lappancson egy kosárba leesik, a lappancs pedig visszaszalad a helyére: a lud azt látja, hogy nincs tojás, azt hiszi, hogy nem tojt meg, neki készül hát s újra tojik, minthogy az is oda lesz, újra tojik. Derzsíné addig tojtatja, míg alul a szalmakosár megtelik. Egyik nap az egyikkel, másnap a másikkal teszen így. Mikor végig ment, kezdi elől. Nála annyi a tojás, hogy avval lapdázna, Menjen oda

lelkem, ott bizonyosan kap. Ott lakik abban a nagy fehér házban.

Lidi odament, vett hat tojást s megkérdezte, miféle tulajdonsága van az emendi ludnak.

— Az, hogy sokat tojik, de nem üli meg: tyukkal vagy közönséges luddal kell kiköltetni. Egy másik tulajdonsága az, hogy nem gágog sokat, amit mond, szinte lehet érteni, keni feni az embert; aztán sok húst, zsírt ad.

Lidi fizetett s gondosan csomagolt. Ugy örvendett, hogy homályosan már látta a libácskákat, már hallotta távoli hangjokut, már látta, hogy tépik a gyöngye füvet s hogy esnek hanyat, mikor a fűszél elszakad. Olthon azon törte a fejét, hogy vajjon addig, míg kollója lesz, hová tegye a hat tojást? — Ha az ág alá teszem, nem jó helyen lesz, ha az üvegesbe teszem, rossz helyen lesz, mert ez az ember sok szor keresgél ott s leverli. Hm! hm!

— Neked mi bajod van Lidi? — kérdezi Simó.

— Nem tudom, hová tegyem a tojást, hogy biztos helyen legyen.

— Akaszd föl az asztal fölé a gerendára — javasolja a férj, — ott olyan alkalmas helyen lesz, mintha a toronygomba tennéd.

Lidi felakasztotta a tojásos kosarat, most már nem félt, hogy a tojásnak némi-nemű baja lesz. Reggel tudára adta az urának, hogy ő egy hétre elmegy haza a falujába, kisegili az édes anyját, mert beteg. Meghagyta férjének, hogy amíg oda lesz, készítsen, süssön, főzzön, amit akar, csak rántotát ne egyék, mert nem igen van tojás.

Am a férj az nap este mégis akkora rántotát borított ki az asztalra, mint a puliszka. Annyira jól vacsorázott, hogy a nadrágszíján egyet eresztetni kellett.

Ugy történt, hogy künn márciusi csipős szél fujt, nem lehetett faragni, neki pedig okvetlen lórudra volt szüksége, bevitte hát a rudnak valót a szobába s ott egy kerékfalnak valón kezdte faricskálni. Egyszer a rud felső vége a tojásos kosárba ütközött s aztán loccs! — ott volt az asztalon a hat emendi tojás. Simó nézett a gerendára, nézett az asztalra s aztán vakaródzva mondván:

— No, ezeket kiköltém. Hej ha most itt volna Lidi, tudom örülne, hogy egyszem maradt zápon.

Látva azonban, hogy az asztalról lekvánkozik a tojás-habarék, hirtelen egy tálat tett az asztal alá s egy kanállal addig térengette, addig hessegtette a nyúlós anyagot, míg szépen belekerült mind a tába. Ebből lett az a nagy rátoita.

— Ej ej! ha megmondom Lidinek, hogy nemcsak kiköltöttem, hanem meg is ettem a pipéit: úgy megbusulja magát, hogy beteg lesz belé. Hogyne!

Lefeküdt, de nem tudott aludni, akkorákat sóhajtott, mint egy-egy paplan. Hm! ide ész kell! No, Simó! vedd elé a tudományodat, hogy lássuk, mit tudsz. Ezt magában mondta — magának.

Reggel elment Korondra, vett hat darab közönséges ludtojást s felakasztotta az emendiek meleg helyére, eközben egy kicsit elnevette magát s mondta: — Rendben vagyok! Lidinek — mikor megérkezett — az volt első kérdése: — Van-e kollós tyuk?

Minthogy tagadó választ kapott, addig jött-ment, míg talált egyet. Mikor a megülletéssel rendben volt, kérdezi az urától:

— Hallja-e! Vajjon a tojások kisebbednek-e?

— Hát azok hogy kisebbednének te, azok olyanok, mint a kövek, se nem nőnek, se nem apadnak. Hogy is kérdezel ilyen furcsát?

— Hát csak azért kérdezem, mert nekem úgy tetszik, hogy ezek kisebbek, mint amiket Siménfalváról hoztam.

— Neked csak a szemed káprázik.

Lidi még egyszer-kétszer ellátta a kollóstyukot pálinkás kenyérrrel, az aztán úgy meglapult, mint Homoród végén a ménkő.

Ugy harminc nap mulva bemegy Simó valamiért a kamarába s mikor a száját jól megtörülte, kikiált Lidinek: — Örülj Lidi, táncolj Lidi, mert a pipék gágognak. Lidinek se kellett több, beszaladt a kamarába s hát csakugyan fakgatnak.

Két nap mulva olyan hat pipe bujt ki erre a bujdosó világra, mint a pinty. Lidi örömben alig tudta a száját összeszelogni. A tyukot visszaadta s ő maga lett a libuskák anyja. Nincs olyan édes anya, ki gyermekét hűségesebben, feltöb-

ben gondozná, mint ahogy ő gondozta a kicsiket. Hát tek, növégettek is szépecskén, Lidi még sem volt meggedve az iparkodásukkal, mondta is:

— Ezek a pipék apróknak igen nagyok, nagyok pedig igen aprók.

— Ugy látszik, az emendi ludak nem bírják az új való ajért! — bólogatott Simó. — Bár az is megeshet, hogy a tojásban volt néminemű fogyatkozás, ki tudja?

József János

ADOMÁK

A lopott láb.

Tányérozás közben rálép a cigány egy sainya, cingár vendég lábára.

Felordít a vendég:

— Marha! Nem tudsz vigyázni? Azt hiszed, loptam a lábamat?

— Dehogyan hiszem, dehogyan hiszem! Hiszen ha lopta volna az úr, jobbat loptott volna...

Ki eteti?

Levélhordó lett a cigányból, meghízott a foglalkozás mellett, míg a lova, melyen a leveleket a szomszéd falvakba vitte, ugyancsak megsoványodott.

Kérdezik, mi ennek a magyarázata?

— Hát egyszerű a dolog — mondja a more — engem a postamester etet, de a lovamat én etetem.

Nem erdő.

Szigorúan megtiltották az erdőben a favágást. De fázott a cigány és ledöntött egy szálát a lábáról.

Megcsípték és a bíró elé került.

— Hogy merted tilalom ellenére az erdőt irtani?

— Hogy áldja meg az én istenem méltóságos bíró úr, hiszen nem irtottam az erdőt!

— Nem vágta ki egy fát?

— Egyet igen.

— No hát!

— De csókolom kezét, lábát, a példabeszéd is azt mondja, hogy egy fa nem erdő.

Enyhítő körülmény.

Faggatja a járásbíró a cigányt, ki részben bevallja a lopást, részben védi magát, ahogy lehet. A bíró is segíteni akar és jóakarattal biztatja:

— Gondolkozzék, mit tudna még felhozni?

— Egy pár csirkét, instálom alásan!

— sunyit a cigány a bíróra.

Hasonlatosság.

Összeveszett a kisbögös a nagybögössel.

Kiállítja a kisbögös:

— Azt mered gondolni hogy olyan vagy mint én? Hát akkor nagy számár vagy...

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Mindenkinek!

1. Azoknak az előfizetőinknek, akik előfizetésüket az utalvány-szelvényen igazolhatólag még husvét előtt rendezik, husvétői számunkban egy értékes ajánlékot küldünk.

2. Apróhirdetéseink tarifája: Minden szó 4, vastagabb betűvel 8 L. Legkisebb hirdetés 40 L. Állást keresők részére 20 szóig 40 L. Előfizetőknek minden szó 3, vastagabb betűvel 6 L.

3. Miután a román helynevek sok helyen megváltoztak, nagyon kérjük olvasóinkat, hogy levelezésükben a magyar elnevezést is mindig tegyék oda, mert különben igen sokszor nem tudunk a helynéven eligazodni. Hasonlóan írják oda mindig törzskönyvi számukat is és az utalványon a pénz pontos rendelkezését. A törzskönyvi számot legjobb a névvel együtt a lapról levágni és az utalvány megfelelő részére hátul felragasztani.

4. Miután naptárunk még van, ismételten kérjük azokat az előfizetőket, akik — bár igényjogosultak — naptárt még nem kaptak, hogy egy levelező lapon erről értesítsenek. Azt akarjuk ugyanis, hogy minden jogos előfizetőnk megkapja a naptárt, amely az ő számára készült.

5. A Könyvárjegyzékünkben multkor közölt műszaki könyvekből az akkor meglévő készletünk elfogyott, s az új rendelkezés a magyar korona szorzószámának változása következtében jóval drágább, amit olvasóink előzetes szives figyelmébe ajánlunk, nehogy ebből a rendeléseknél félreértés támadjon.

6. Andrei Veress Maurent (100 Leu), Szabó Márton Penta (100 Leu), Ferencz József ismeretlen hely (bélyegzőn Jibou, 100 Leu) közölnék pontos címüket s a helységnevet magyarul is, mert

fennti összegeket addig elkönyveltünk, amíg nem tudjuk. Másodszor kérjük.

Sz. J. Székelyhid (1925, XII. 31-ig kell 70 Leu), B. A. Vulkan, K. I. Korond, A. I. Z. mondtelep, özv. N. Gy-né Szilágyasomlyó, J. és Fl. E. Borosjenő Mácsa, M. L. C. szentsímon, T. J. és ifj. K. J. Ikland, Dr. B. S. L. Mikóujfalu, J. L-né Érszakács, J. E. B. I. Izgár, K. J. Vizakna, K. Zs. Sepelsz. györgy, özv. G. M-né Árapatak, K. A. C. kozmás, K. K. Csikkarfalva, F. J. Sarma, B. J. Székelykeresztúr, B. M. Tordátfalva, G. Hadikfalva (Bukovina), P. D. és N. I. Székelykövesd, Gy. I. Harcó, ifj. Cs. I. lence, B. M., Sz. B. és a. Sz. D. Homor. szentpéter, K. S. Gálospetri, K. S. Krass. mihályfalva, R. J. Görgényhodák.

Itt felsoroltak az új előfizetőkért, lelkes önzetlen támogatásukért fogadják mély hálótetejüket, hálaikat és köszönetüket, hálommal kérjük és várjuk további eredményes támogatásukat.

O. I. Bihardtőszeg. Előfizelése lejárt V. 1-én. — I. J. Alsólosva. Rendben XII. 31-ig. — Sz. S. Alsórákos. 1926 XII. 31-ig kell 70 Leu. — Id. A. Gy. Szókefalva. XII. 31-ig kell 70 Leu. — P. I. Türkös. XII. 31-ig rendben. — V. A. Mezőtőháti. 1926 meg kell 20 Leu. — H. J. Szentivánlaboria. 1925 XII. 31-ig 80 Leu kell, cím javítva. Sz. P. Kisnyégerfalva. Rendben 1926 IV. 1. Gy. P. 1926 II. 1-ig. — Kutyalvy. Tárgy fogva nem közölhető, mert sok helyen értenek. — K. I. Felsőrákos. Kérdéses rendelkezésről semmi tudomásunk, ezért nem im. hettük. — S. I. Gyimesbükk. 1926 XII. 31-ig kell 110 Leu, a kéziratot főszerkesztő dr. Kántor Lajos ref. főgimn. tanárhoz (Kollégium.) — Dr. S. Bukarest. Lejárt XII. 31-én. — Cs. K. Erdőszentgyörgy. XII. 31-ig 50 Leu kell. — B. B. Nagyszal. Rendben 1926 XII. 31-ig, 1927-re átmegy Leu. — Dési előfizetőink előfizetési díj befizethetik dr. NagyEndre gazdasági elnöki titkár úrnál is. — K. J. Illény. 1925. 31-ig rendben volt, a 130 Leu-val folyó is rendben lesz, részvétellel megemlékezés szép lélekre vall, amit különben tavalyi meshangú leveléből már ismerünk. — P. J-né Arad. Rendben 1926 XII. 31-ig. S. S. Szentleányfalva. Pénz (550) könyve könyvek elküldve, a valóban meghatározott költeményt, ha terjedelme megengedheti, a legalkalmilag hozzuk, bár formallag üti egészen a mértéket.

Tanácsadó.

(Azok az olvasóink, akik valamely felelősről ebben a rovatban óhajtanak felvilágosítást kapni, tudakozódó-holttség fejében a lükhöz mellékeljenek 10 Leut.)

H. J. Dicsőszentmárton. A csendőrségtől mányba tartozókat nyugdíját illető kérdés az illetékes körök — az előbbi számban az feleletek szerint is — azt az álláspontot látták el, hogy azok, akik nem szolgáltak román államot, nyugdíjra igény nem tartanak. Ez az álláspont, azokkal szemben, az Impérium-változás időpontjában szerzették a nyugdíjba vonulás lehetőségét, s az

reájuk különben se reflektáló új impériumnak, még ha akartak volna, akkor se szolgálhattak, felette méltánytalan. Mindazonáltal ezzel az állásponttal számolni kell. Az Ön esetében leghelyesebb, ha a tényállásnak, különösen az 1918 év végén már bekövetkezett szolgáltatás-képtelenség feltüntetésevel folyomodik a Marosvásárhelyen székelő Curtea de Apel kebelében működő, nyugdíjügyi bizottsághoz és ott kísérel meg igénye elismertetését. A folyamodáshoz a szolgálati idő tartamára, megszakításának okára és körülményeire, valamint a jelenleg is tartó szolgáltatás-képtelenségre vonatkozó igazolványok hiteles alakban csatolandók és igazolandó a román állampolgárság.

B. Gy. Barót. Minthogy leveléből következtetve, gyermekei is vannak, kiket elhalálása esetén a hagyatékából u. n. „köteles-rész” minden esetre illet, a neje javára célzott intézkedést a végrendeletben csak a leszármazókat illető kötelesrész sérelme nélkül teheti meg Végrendelet hiányában a hagyatéki vagyon a törvényes örökös (adott esetben a gyermekek) között egyenlően oszlik. Az özvegyet, ha három vagy több gyermeke van, egy gyermekre, ha korosabb van a hagyaték 1/4-ede illeti életfogytiglani haszonélvezetről; a tulajdon a gyermekeké marad. Végrendelettel lehet azon változtatni és a célzott intézkedéssel a fétl következmények megelőzhetők, azonban csak a gyermekeket illető kötelesrész iránti igény sérelme. Magán végrendelet érvényességéhez négy tanu kell, kiknek a végrendeletkezéskor együttesen jelen kell lenniük és azt a tény a végrendeletre magára rávezetett szándékhoz kell aláírásukkal bizonyítaniok. A végrendeletkezőnek a végrendeletet el kell látnia kelettel.

E. I. Sítér. A közigazgatási törvény csak a község legnépesebb felekezete papjának biztosít hivatalból helyet a községi tanácsban. Egyébként a felekezeti (egyház) a tanácsban képviselőnek nem jut.

V. A. Csikszentimre. Az Ön által feltett kérdés az utóbbi időben különböző alakban sok helyen felvetett. Ebben az esetben nyilvánvalóan méltatlan felfogás érvényesült az elintézésnél, mert hiszen az impériumváltozás időpontjában már nyugdíjazási eljárás alá került (várakozási állományba, rendelkezési állapotba helyezelt vagy szolgáltatás-képtelenség okából tartósan szabadságolt) alkalmazottak természetesen nem állhattak az utódállami szolgálatában, az elődállamnak viszont nincs módjában a többé már polgárának nem tekintett és nem is tekinthető volt alkalmazottjának nyugdíjt fizetni. Ez utóbbi szempont nemzetközi jogi vonatkozásokat ölelvén fel, szükségessé válhatik ezt a kérdést nemzetközi forum ítélkezése alá bocsátani, de ehhez az összes érdekelt egységes fellépésére lesz szükség. Egyelőre az illetékes Curtea de Apel kebelében szervezett nyugdíjbizottságnál kellene megkísérelni a fentl tekintetek kidomborításával a kérdés kedvező elintézését.

L. A. és F. A. Ozsdola. A választók névjegyzéke évről-évre igazítandó és egészítendő ki. A folyó évben a közigazgatás ideje már lejárt. Február hónap 1-től 10-ig lehetett és kellett volna a jogtalan kihagyások miatt felszólalni, illetőleg a járásbírósnál felebeznit. Ha ez az írt időben nem történt meg, jövő évi semmi lépés nem tehető ez ügyben.

O. E. Hirt. A középsikola tanulók kiállításán tanulmányának kérdése *állítólag* a viszonyosság elve alapján nyer szabályozást. A különbözőzeti első sorban az u. n. nemzeti tárgyakból minden esetre különbözőzeti vizsgálat teendő. Maga a kiállítás tanítás bün-tetés alá semmi esetre se eshetik.

Idegen állampolgár öröklése. Ez nincs kizárva, azonban az idegen állampolgár vagyona mindig kizárható, ami örökösödés esetén azt hozza magával, hogy öröklés esetén az idegen állampolgár örökösnek valami oly

ingatlanhoz való igényét többi örököstársai pénzzel elégítik ki, esetleg ez iránt a végrendeletben teendő intézkedés. A hadikárok megterítése iránti eljárás folyamatban van, de tudunkkal hadikár alatt csak a hadviselés közvetlen következményeként jelentkező veszteséget értik és térítik meg. Esetében aligha lehet arról szó.

Apróhirdetések.

Kaphatók a *Minerva könyvkereskedésében* (Cluj—Kolozsvár, Str. Regina Marla 1.) *Dr. Karácsonyi János püspök „Orosz-szláv lakosok Erdélyben”* és *„A székelyek ősei és a székely magyarok”* című művecskéik, 1—1 példány a pénz előzetes beküldése mellett postaköltséggel együtt 10 Leu.

Eckendorfi répamag piros céklamag, vörös ötklön felül kapható *Gróf Teleki Arvéd drassói uradalomból Cluj—Kolozsvár, Calea Dorobanților 118.*

Eladó méhes Boczonádi kaptárakban teljes felszereléssel *Arnold Jánosnál Gyulafehérvár.*

Szőlőoltványokról, amerikai direkt termő egy és két éves gyökeres szőlővesszőzökről kérjen árjegyzéket, melyet bérmentve küld *Oláh István szőlőoltvány termelő Diosig—Bihardioszeg Jud. Bihar.*

Bőrkereskedésbe egy tanuló felvétetik, 3 vagy 4 gimnáziumot végzett előnyben. Cím: *Kibédy Géza Abrud—Abrudbánya.*

Cipészek szaklapja megrendelhető *Babos Károlynál, Cluj—Kolozsvár, Str. Pata87. szám.*

Egyenáramu dynamo Siemens és Halske-féle 110 Volt, 75 Ampere. Ivlámpák, kapcsolótáblák, amper-mérők, rézhuzatok és egy nagy villanyos harang *eladók. Cluj—Kolozsvár, Egyetem-u. 3. III. em. 8. d. u. 1—2.*

Eladó jutányos áron egy kertöntözéshez is alkalmas szivattyú. Megtekinthető: *Cluj—Kolozsvár, Str. Paris, (volt Pap-u.) 49. sz. Lázáréknál, értekezhetni ugyanott.*

Eladó csűr Kézdiálmáson (Háromszék), 16 méter hosszú, 9 széles, 5 magas, istálló és polyvatartóval. Faragott fenyőfa. *Érdeklődni lehet a fogyasztási szövetkezetben.*

Megbízható, ügyes méhész azonnali belépésre kerestetik. *Bujanovics Béláné, Valea lui Mihaiu—Érmihályfalva, Biharmegye.*

„SMYRNA“

Románia első textilgyárára
Cămpia-Turzii — Aranyosgyéres.

Mint a legjobb tőke elhelyezést ajánlja a következő teljesen vasból épített gyapjufeldolgozó gépek beszerzését. — A legjobb német és angol gépek mintájára utolérhetetlen előnyökkel építi, a következő gépeket:

Gyapjú fésülőgép, Tépő farkasoló, Poroló, Hengeres körványoló, Gyorsjárati kalapácsványoló, Előfonógép valamint kisebb bérüzem részére 40—120 orsós fonógépet.

Saját érdekében teszi, ha a rendeléskor személyesen keresi fel a gyárat, mivel a nagy kereslet miatt különben igen későre kerülne sorra.

Sürgőnycim:
SMYRNA Cămpia-Turzii.

„Aphrodan“

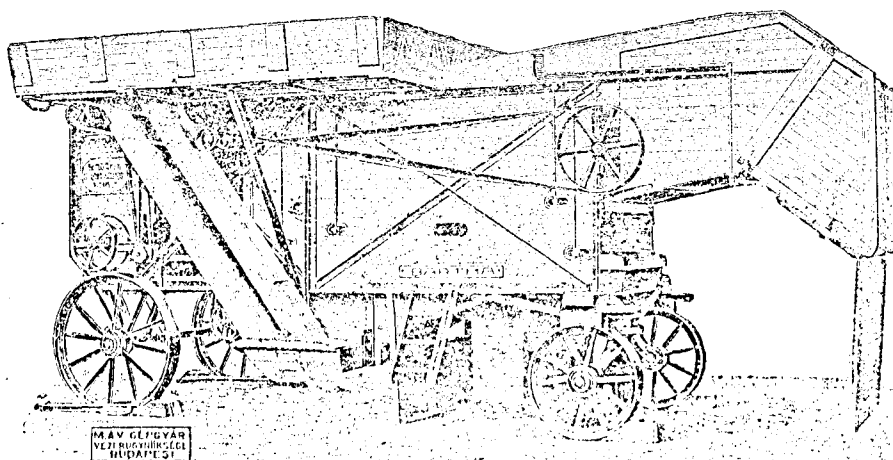
Rheuma-köszvény és fejfájás ellen kitűnő eredménnyel használják.

Kapható mindenütt!

Készül:

Laboratorium de „APHRODAN” Cernatu—Csernátfa. Jud. Braşov—Brassó megye.

Megérkeztek a legújabb típusu Máv. cséplők.

Mielőtt vásárlásra határozná magát, tekintse meg azokat. Kívánatra Fordson traktorral, petroleum v. nyersolaj lokomobilokkal párosítom. **BARTHA ÁRPÁD** géposztálya, S.-szentgyörgy-Sft. Gheorghe.

A Cluj—Kolozsvárt 1924. év szeptember havában tartott országos állatkiállításon aranyéremmel kitüntetve

Fél hg. gyapjú, vagy két hg. sajt árával megmentheti birháját a pusztulástól.

DISTOL

biztosan meggyógyítja mételeykóros juhait és szarvasmarháit!

DISTOL

Egyszerű a kezelés! Biztos gyógyulás! Főlerakat:

BERGELY FERENC Utóda
drogériájában
Cluj—Kolozsvár.

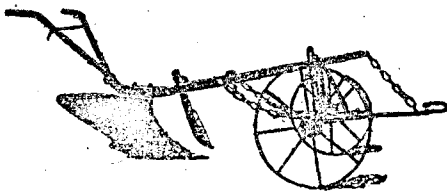
Költségkímélés szempontjából tessék a gyógyszerterákhöz fordulni.

Kapható: R. Mosse 1668
Nagyrománia összes gyógyszerteráiban.

Babós és Társai
vaskereskedők Cluj.

Értesítjük a tisztelt gazda vevőinket, hogy raktárra érkeztek a legkönnyebben járó

Hesicai és Nagyváradai gyártmányú
Ehék és eke alkatrészek, Boronák.

Kérve raktárunk megtekintését
vagyunk illő tisztelettel:
Babós és Társai.

HÖNIG FRIGYES ARAD

Románia legrégebb és legnagyobb
HARANGÖNTŐDÉJE

Alapított 1840-ben.
Ajánlja saját találmányú szabadalmazott
HARANGJAIT
a hangok előre való meghatározásával.
Vas harangszerelevényeket és vas harang-
állványokat. Nemes anyag, nemes művek.

Magyarlakta vidéken,
28 községben verseny nél-
küli, napi egy vagon vám
és kereskedelmi örlésre be-
rendezett teljesen új

műmalom

a hozzátartozó 17 holdas
szántó 20 éves bérleti jogá-
val együtt családi okokból

olcsón eladó.

Csak komoly érdeklődőknek
a malmot üzembem-
tatja az

Flekes hirdetési iroda

Brassó, Kapu-utca 32. szám.

Tavaszi ültetésre a
legnemesebb fajtájú

gyümölcs- és szőlő-
oltványokat, rózsákat stb. ajánl

Tóthfalussi és Tsai
oltványtelepe

Târgu Mureş - Marosvásárhely
Városi és villa kertek részére nagy
készletben tartunk törpe-
gyümölcsfákat.

Árjegyzéket szívesen küldünk.

Tüdőbetegek

is kitűnő eredménnyel használják
a Dr. Biró-féle

„Sirol“-t

(törv. védve)

Egy üveg ára 60 lel.

Kapható: Dr. Biró gyógyszer-
teráiban Cluj Piața Unirii 6. sz.
továbbá minden nagyobb vi-
dégi gyógyszerteráiban.

Aki pontos címét közli, az ingyen
megkapja: „Hogyan óvakodjunk
a tüdőbajtól” című könyvecskét.

Ronfirmációi emléklap

17×25 cm. méretben két szín-
ben nyomva drb.-ként — 2.50

24×31 cm. méretben három
szinben nyomva drb.-ként 3—

Lel árban kapható a

Minerva Részv.-Társ.-nál.

Legalább 30 pld. rendelés-
nél 10% és legalább 60 pld.
rendelésnél 20% engedmény.

Rendelésnél kérjük ezen hír-
detésünkre hivatkozni!

MINERVA Részvénytársaság

Cluj—Kolozsvár,
Str. Baron L. Pop (Brassai-u) 5.

Déri Árpád

magkereskedése.
CLUJ, Strada Regina Maria 10.

Ajánlja németországi
és hollandiai garantált
fajazonos, tiszta és
csiraképes konyha-
kerti-, virág-, és
gazdasági magvait.

Árjegyzéket portómentesen küld.

Hirdessen lapunkban!

Egy birtokhirdetésre kilencven
három érdeklődő jelentkezett
kiadóhivatalunkban.

A szerkesztésért felel:
GYALLAY DOMOKOS

A kiadásért felel:
PETRES KÁLMÁN
kiadóhivatali igazgató.